

Pöytäkirja

14.4.2020

VN/10849/2019

 Valtiovarainministeriö
 Kimmo Mäkinen
Suomi.fi palvelujen strateginen ohjausryhmä

Aika	14.4.2020, klo 10.00 – 12.00		
Paikka	Liity Skype-kokoukseen Neuvottelutunnus: 59990466		
Osallistujat	Maria Nikkilä	tietohallintoneuvos, VM	pj
	Marjukka Ala-Harja	tietohallintoneuvos, VM	vpj
	Sari Hosionaho	neuvotteleva virkamies, VM	
	Elina Sipola	suunnittelun asiantuntija, Kela	
	Saku Airosmäe	johtaja, Verohallinto	
	Benita Troberg	asiantuntija, TEM	
	Teemupekka Virtanen	erityisasiantuntija, STM (Anna Kärkkäisen sijaisena)	
	Antti Vertanen	tietohallintojohtaja, MMM	
	Juha Tuomaala	johtaja, MML	
	Lasse Skog	kehitysjohtaja, VK	
	Jaana Nevalainen	erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto	
	Saara Punkka	yksikönpäällikkö, Traficom	
	Mikko Mattinen	johtaja, DVV	
	Mira Holmroos-Kolari	kehitys- ja hallintojohtaja, DVV	
	Jani Ruuskanen	johtava erityisasiantuntija, DVV	
	Jari Manninen	projektipäällikkö, DVV	
	Mika King	kehityspäällikkö, DVV	
	Kimmo Mäkinen	erityisasiantuntija, VM	pääsihteeri
	Päivi Anttila	hankekoordinaattori, VM	sihteeri
Erikseen kutsuttuna	Riitta Partala	kehityspäällikkö, DVV	
Poissa	Sari Hosionaho	neuvotteleva virkamies, VM	asiantuntija
	Anna Kärkkäinen	erityisasiantuntija, STM	

1 Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen (Maria Nikkilä)

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

valtiovaraministerio@vm.fi

2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Maria Nikkilä)

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen (11.2.2020) pöytäkirja (liite 1)

Päätös: Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3 Suomi.fi palveluiden varautumisen tilanne, tehdyt toimenpiteet (Liite 2)

Mira Holmroos-Kolari esitteli varautumisen tilannekatsauksen, erityisesti Suomi.fi palveluiden osalta.

Tilanne DVV:ssä on hyvä ja toiminta palveluiden kehittämisessä ja tuottamisessa jatkuu pääosin normaalisti. Asiakaspalvelu toimii puhelimitse, käyntiasiointi ajanvarauksella.

DVV:llä käynnistettiin valmius- ja jatkuvuussuunnitelmien päivittäminen epidemia – tilanteen näkökulmasta maaliskuussa. Virastolla on voimassa olevat valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat sekä palveluiden ja toimintojen priorisointi / kriittisyysluokittelu. DVV, Valtori ja Tieto ovat yhteistyössä käynnistäneet tehostetun varautumisen erityisesti Suomi.fi-palveluiden osalta. DVV:n oma henkilöstö päivystää kevään ajan laajennetulla palveluajalla eli myös virka-ajan ulkopuolella arkisin klo 21 asti sekä viikonloppuisin. Tehtävänä tilannejohtaminen ja tiedottaminen yhdessä Valtorin ja Tiedon sekä muiden osapuolien / sidosryhmien kanssa. Kapasiteettilisäyksiin on sovittu selkeä nopeutettu menettely palvelutoimittajien kanssa.

4 Digitaalinen identiteetti – hankkeen tilannekatsaus ja eteneminen (Liite 3)

Riitta Partala (DVV) esitteli digitaalinen identiteetti –hankkeen tilannekatsauksen.

Hankkeen tavoitteet tulevat taustasta, tulee mahdollistaa tunnistaminen ja sähköinen asiointi yhdenvertaisesti. Tällä hetkellä tunnistaminen ja sähköinen asiointi ovat riippuvaisia yksityisten toimijoiden tunnistusratkaisuista. Hanke toteuttaa ja lanseeraa sähköisen tunnistamisen ratkaisun, jonka avulla julkishallinnon sähköiset asiointipalvelut ovat yhdenvertaisesti koko väestön saatavilla seuraavasti:

- Tunnistusväline ja mobiilihenkilökortti henkilölle, joilla on henkilötunnus (mobiilihenkilökortti käyntiasioinnissa)
- Vaihtoehtoinen väline henkilöille, jotka eivät pysty / halua käyttää mobiililaitetta
- Ratkaisu niille ulkomaalaisille henkilöille, joilla on tarve saada suomalainen tunnistusväline
- Ilmoittaminen EU:lle eIDAS-tunnistusvälineeksi.

Hankkeessa ollaan esiselvitysvaiheessa. Selvityksellä pyritään lisäämään ymmärrystä, mitä loppukäyttäjät ja hyödyntäjät odottavat toteutukselta. Ollaan tekemässä teknistä selvitystä siitä, miten identiteetin hallinta tulisi toteuttaa, mitä teknisiä vaihtoehtoja on ja mitä eri vaihtoehdot vaikuttavat mm. hankintatapaan. Tavoitteena, että vuonna 2021 olisi toteutuksessa tunnistusväline ja mobiilihenkilökortti suomalaisille, joilla on HETU.

Käydyssä keskustelussa kysyttiin, onko ajokortti ja Kela –kortti tunnistettu toteutukseen? Todettiin, että toteutukseen voi tuoda ainoastaan viranomaisten myöntämiä lupia. Ajokortti ja Kela –kortti on ollut mukana keskusteluissa mahdollisesti toteutukseen mukaan otettavina lupina.

eIDAS –käyttäjiä ei voida velvoittaa automaattisesti rekisteröimään suomalaista tunnistusvälinettä, mutta asioidessaan Suomessa heille voisi olla hyötyä suomalaisesta tunnistusvälineestä/henkilötunnuksesta mahdollistaen näin paremman palvelun.

Kysyttiin hankkeen yhteydestä HETU –uudistukseen. Kimmo Mäkinen totesi, että HETU-loppuraportti on lausuntokierroksella 1.6. saakka, joten seurataan tilannetta.

Riitta Partala täydensi, että DVV:ltä hankkeessa on mukana samoja ihmisiä, jotka olivat myös HETU-selvityksen työryhmässä eli mahdolliset riippuvuudet huomioidaan.

Maria Nikkilä lisäsi, että valtiovarainministeriöstä Kimmo Mäkinen ja Markus Rahkola ovat olleet mukana myös HETU –työryhmässä.

5 Suomi.fi-palvelut, tilannekatsaus (Liite 4)

Jari Manninen esitteli Suomi.fi palvelujen tilannekatsauksen.

Yleistä

ICT-muutosohjelman rahoitukseen liittyvään lausuntopyyntöön ja lisätäydennykseen on saatu lausunto VM:ltä 1.4., Digitalisaation edistämisen ohjelman lausuntopyyntö on lähetetty 24.3. Koronaepidemia on kiihdyttänyt Suomi.fi palveluiden käyttöä ja kysyntää.

Verkkopalvelu

VTJ-tietojen tarkastus -palvelun tietosisältö on tulossa Suomi.fi-verkkopalveluun huhtikuussa. Korona-aihesivut kansalais- ja yrityspuolelle sekä poikkeustilabanneri kaikille sivuille on lisätty. Suomi.fi:n tietosisältöjen tuottamisen toimintamallia uudistetaan tukemaan yhä paremmin elämäntilannelähtöisiä opaskokonaisuuksia.

Tunnistus

eIDAS Viron ja Italian tunnistusvälineet tuotannossa Saksan lisäksi. Valmius tuoda lisää eIDAS-maita tuetuksi v. 2020 aikana. Asiakkaista HSL hyödyntää eIDAS:ta. DVV on hankkinut palvelun, joka mahdollistaa ulkomaalaisten tunnistamisen siinä laajuudessa, kuin Katso-palvelu on tähän mennessä mahdollistanut. Palvelu julkaistaan keväällä-kesällä 2020 Suomi.fi-valtuuksien aikataulun mukaisesti. Tunnistuksen tuki Ulkomaalaisen tunnistuspalvelulle lähes valmis käyttöön otettavaksi. Maaliskuussa on ollut yli 13 milj. tapahtumaa, yli 1000 eIDAS –tapahtumaa, myös mobiilivarmenteen osalta yli miljoona tapahtumaa.

Valtuudet

Yhdistysten puolesta asiointi julkaistu helmikuussa, kaikki suunnitellut useamman vahvistajan yritysvaltuuden toiminnallisuudet valmiita ja tuotannossa. Virkailijatoimintojen kehittäminen etenee suunnitellusti ja varautumissuunnitelma huomioiden. Tuotannossa 100 asiointipalvelua, joita hyödyntää 144 organisaatiota (+apteekit n. 900). Valtuuskyselyiden määrä n. 2,6 milj. kpl, kasvua n. 60 % tammikuusta. Valtuusrekisterissä vahvistettuja valtuuksia n. 7,4 milj. kpl, kasvua n. 43 % tammikuusta.

Viestit

Palvelun (edelleen) konseptointi aloitettu. TKJ (paperiposti) uusi kilpailutus julkaistu 1.4.2020. Pienten yritysten viestit mobiilissa Android julkaistu maaliskuussa ja iOS lähiaikoina. Viestit -palvelun käyttö on lisääntynyt maaliskuussa. Yli puolet suostumuksen antaneista Viestit-palvelun käyttäjistä on ottanut käyttöön myös mobiilisovelluksen.

Palvelutietovaranto

Tarkistettu ja päivitetty kaikkien terveysasemien ja päivystyspisteiden yhteystiedot sekä lisätty valtakunnallinen korona -numero. Selvityksessä olemassa olevien rekisteritietojen (esim. apteekkirekisteri) hyödyntäminen PTV:ssa. Aurora -verkon esiselvityksessä PTV:n hyödyntäminen yhtenä kokonaisuutena.

Palveluväylä

Versio 6.24.0 julkaistaan toukokuussa. Testiliityntäkatalogi julkaistaan Suomi.fi-palveluväylän TEST-ympäristöön huhtikuussa. Kehityksessä ”Sidecar”-liityntäpalvelin, joka on liitettävissä palvelun kylkeen ohjelmistokomponenttina ja helpottaa ja nopeuttaa huomattavasti liityntöjä.

Kysyttiin Suomi.fi palveluiden kehitys –roadmap:in päivityksestä. Jari Manninen vastasi, että seuraava Roadmap päivitetään kolmen viikon kuluessa. Käytännössä asioita edistetään digitalisaation edistämisen ohjelman ja ICT –muutosohjelman mukaisesti.

Mikko Mattinen täydensi, että Suomi.fi-palveluiden tiekartta -tilaisuus pidetään 28.4. klo 14:30-16:00 Teamsilla. Kyseessä on avoin tilaisuus ja pyritään saamaan mahdollisimman monen organisaation edustusta paikalle.

Kysyttiin mitä tarkoitetaan olemassa olevien rekisteritietojen hyödyntämisestä PTV:ssä? Jari Manninen vastasi, että kyseessä on selvitys, miten tietoa olisi saatavissa laajemmin, liittyy myös tiedon laadun parantamiseen. Kysyttiin myös väylän Sidecar –liityntäpalvelimesta? Sovittiin, että Jari Manninen toimittaa selväkielistä tietoa asiasta esim. kunnille eteenpäin kerrottavaksi.

Keskusteltiin eIDAS –asiakkaiden tunnistamisesta ja sen aikataulusta. Mika King totesi, että asiasta on järjestetty keskustelutilaisuus valtionhallinnolle ja järjestetään jatkokeskustelu kesäkuussa. Moni organisaatio ohjaa omalle lomakkeelle eIDAS-käyttäjän.

Maria Nikkilä täydensi, että eIDAS –aikataulusta ja miten valtionhallinnon organisaatiot ovat toimineet asian kanssa tulisi saada keskustelu aikaiseksi DVV vetoisesti.

6 Suomi.fi-maksut, tilannekatsaus (Liite 5)

Lasse Skog esitteli Suomi.fi maksut –tilannekatsauksen.

Yleistilanteena voi todeta, että palvelu toimii hyvin ja volyymeissa on tasaista kasvua. Koronan vuoksi on tarkasteltu jatkuvuussuunnitelmia ja varahenkilöt on nimetty. Koronan aiheuttama poikkeustilanne on näkynyt myös verkkomaksamisessa, esimerkiksi kuntien joukkoliikenteen tapahtumamäärät ovat pienemmät, mutta samalla asiointipisteiden sulkeminen on voinut lisätä myös verkossa tehtävää asiointia. Suunnitellut uudet käyttönotot kuluvalle vuodelle: 20 kpl. HSL liittyy Suomi.fi- maksut palveluun verkkopankkimaksujen ja MobilePayn osalta. Opetushallinto ja Kajaanin kaupunki ovat laajentaneet palveluitaan 03/2020, uusia kuntaorganisaatioita: Hamina ja Tuusula. Kuntakäyttäjille on tehty kysely palvelun käytöstä, mahdollisesti seuraavassa kokouksessa esitellään tuloksia.

Valtiokonttori ehdottaa ohjausryhmälle, että se voisi aloittaa esiselvityksen toteuttamisen julkishallinnon yhteisen verkkokaupparatkaisun hankinnalle.

Päätös: Otettiin yhteenveto tiedoksi. Ohjausryhmä kannattaa selvityksen tekemistä.

7 Katso -palvelun alasajo, tilannekatsaus (Liite 6)

Mika King esitteli Katso –palvelun alasajon tilannekatsauksen.

Vajaa kuukausi sitten todettiin, että on hyvä ottaa Korona-tilanne erillisenä riskinä ja miten eri osapuolet näkevät sen. Riskit koostettiin eri ulottuvuuksien suhteen ja päädyttiin siihen, ettei Korona vaikuta Katso -palvelun alasajon aikatauluun DVV:n näkökulmasta. Kehittäminen etenee kokonaisuuden osalta aikataulussa ja Katso –palvelu voidaan ajaa alas 2020 loppuun mennessä.

Riskit on laitettu numerojärjestykseen, organisaatiot ovat itse arvioineet riskinsä. Suurin riski on Veron esille nostama riski. Korona-tilanteen takia yrityksille ei haluta aiheuttaa yhtään ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Veron näkemys on, että Katso -alasajo tulisi siirtää. Kehitystyö voi jatkua suunnitellusti, mutta siirtymäaikaa tulisi jatkaa. Kela:n esille nostama riski on, että kunnat eivät ehdi hankkia riittävästi vahvan tunnistuksen välineitä 16.5.2020 mennessä sosiaalityöntekijöilleen. Kunnat ovat Katso -tunnistusta käyttävistä kriittisin käyttäjätaho.

Käydyssä keskustelussa Saku Airosmaa täydensi, että siirtymiset saataisiin tehtyä mutta taustalla on valtiovarainministerin linjaus, ettei yrityksille saataisi tehdä mitään sellaista, mikä aiheuttaisi ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Verohallinnon johdon selkeä linja on se, ettei tässä vaiheessa ole järkevää pakottaa siirtymään Suomi.fi tunnistukseen, joten siirtymiselle ehdotetaan lisäaikaa. Vero ei ole pysäyttänyt kehitystyötä siitä huolimatta.

Elina Sipola lisäsi, että Kela:lla palvelut ovat valmiita siirtymään teknisesti. Kela:lla ollaan huolissaan myös siitä, kuinka paljon tästä tulee heille yhteydenottoja.

Benita Troberg tiedusteli virkailija-avusteisesta rekisteröintiprosessista. Prosessi tulisi olla kuvattuna yksityiskohtaisesti DVV:n Suomi.fi-sivuilla keskitetysti yhdessä paikassa, johon kaikki asiointipalvelut voisivat omissa tiedotteissaan viitata. Viestintävastuu on kullakin asiointipalvelulla, mutta toimintaohjeet ja koko virkailijavaltuuttamisen prosessi olisi hyvä kuvata siellä missä se on toteutettukin. Näin vältetään päällekkäinen työ ja mahdolliset virheelliset ilmaisut.

Mika King vastasi, että DVV:llä asia on työn alla. Tarkoitus on kuvata prosessi keskitetysti yhdessä paikassa.

Päätös. Merkitään tiedoksi ja seurataan tilannetta. Jos joudutaan käyttämään edelleen Katso –tunnistusta ensi vuonna, kustannukset tulevat kasvamaan. Tällöin kustannuksia tulee jakaa muidenkin toimijoiden kuin DVV:n kesken. Edellytykset alkuperäisen aikataulun mukaiseen etenemiseen Katso:n alasajoon ovat kuitenkin olemassa.

8 Muut asiat

- Seuraava kokous, Suomi.fi -palvelujen strateginen ohjausryhmä 9.6.2020 klo 9.30 – 11.30, Skype tai (Nh. Innostamo, Meritullinkatu 8).
- Tulevat kokoukset: 26.8. 13.10. ja 8.12.

9 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 11.45.

Liitteet

Liite 1 Suomi.fi strategisen ohjausryhmän 11.2.2020 pöytäkirjaluonnos

Liite 2 Suomi.fi palveluiden varautumisen tilanne

Liite 3 Digitaalinen identiteetti

Liite 4 Suomi.fi –palvelut tilannekatsaus

Liite 5 Suomi.fi -maksut

Liite 6 Katso -palvelun alasajo